

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นี้ ได้มาจากแบบสอบถามที่ส่งไปยังครู 40 ชุด และนักเรียน 400 ชุด จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ รวม 20 แห่ง แบบสอบถามของครูได้รับคืนมา 39 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.5 ส่วนของนักเรียนได้รับคืนมาครบ 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามวิธีดำเนินงานที่กล่าวไว้ในบทที่ 3 ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ก. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ครู - นักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ ภาค 1 ก. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวครูผู้สอนและการใช้หนังสือเรียน ครูที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 39 คน เป็นชาย 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 หญิง 33 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62

คุณวุฒิของครูที่สอนวิชาสังคมศึกษาทั้งหมด 39 คน ปรากฏว่ามีวุฒิปริญญา 27 คน คิดเป็นร้อยละ 69.20 และวุฒิปริญญาตรี 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 วุฒิของครูที่ได้รับปริญญาบัตรและประกาศนียบัตรจำแนกได้ดังนี้

ครุศาสตรมหาบัณฑิต	2 คน	คิดเป็นร้อยละ 5.12
ครุศาสตรบัณฑิต	6 คน	คิดเป็นร้อยละ 15.38
การศึกษามัธยมศึกษา	15 คน	คิดเป็นร้อยละ 38.46
ศิลปศาสตรบัณฑิต	4 คน	คิดเป็นร้อยละ 10.25
ประโยคครูพิเศษมัธยม	1 คน	คิดเป็นร้อยละ 2.56
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	11 คน	คิดเป็นร้อยละ 28.20

ประสบการณ์ทางการสอนนั้นมีระยะเวลาของการเป็นครูอยู่ในช่วงเวลา 1 - 21 ปี คิดโดยเฉลี่ย 6.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.77

ระยะเวลาของการสอนวิชาสังคมศึกษาอยู่ในช่วงเวลา 1 - 14 ปี คิด โดยเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.87

ระดับที่ทำการสอนวิชาสังคมศึกษาปรากฏว่า ครูที่ทำการสอนเฉพาะชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 51.28 ชั้นอื่นนอกจากชั้น ม.1 คือ ม.2 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 48.72

ชั่วโมงการสอนวิชาสังคมศึกษาอยู่ในช่วงสัปดาห์ละ 5 - 27 ชั่วโมง คิด โดยเฉลี่ย 19.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.69

ในด้านทัศนคติของครูที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นดังนี้

สนใจมาก	มีค่าเท่ากับ	3
สนใจพอควร	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่สนใจ	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อ วิชาสังคมศึกษาเท่ากับ 2.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 แสดงว่า ครูผู้สอนมีทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษา สนใจมาก

การศึกษารอบรมการใช้หนังสือเรียนของครูว่ามากน้อยเพียงใดนั้น ผู้วิจัยใช้ วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่าน้ำหนักของคำตอบไว้ดังนี้

เคยศึกษาอบรมมาก	มีค่าเท่ากับ	3
เคยศึกษาอบรมมาพอสมควร	มีค่าเท่ากับ	2
เคยศึกษาอบรมแต่น้อยมาก	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักการศึกษารอบรมการใช้หนังสือเรียนของครู เท่ากับ 2.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วครูเคย ศึกษารอบรมการใช้หนังสือเรียนมาพอสมควร

ในด้านความสามารถของครูสังคมศึกษาในการใช้หนังสือเรียน ผู้วิจัยใช้วิธี
วิเคราะห์โดยประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นของครู ดังนี้

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	4
ดี	มีค่าเท่ากับ	3
ดีพอสมควร	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่ดี	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูเท่ากับ 2.71 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 แสดงว่าความสามารถในการใช้หนังสือเรียนของครู
สังคมศึกษาดี

ตารางที่ 1 สิ่งที่ครูสังคมศึกษายึดเป็นหลักในการสอนวิชาสังคมศึกษา

สิ่งที่ครูยึดเป็นหลักในการสอน	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาในหนังสือเรียนที่กระทรวงอนุมัติ	2	5.12
ประมวลการสอน	5	12.82
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	12.82
จุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน	5	12.82
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและของวิชาที่สอน	22	56.41

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าสิ่งที่ครูสังคมศึกษายึดเป็นหลักในการสอนนั้น ครูจำนวนสูงสุด คือร้อยละ 56.41 ใช้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและของวิชาที่สอน รองลงมาคือร้อยละ 12.82 ใช้ประมวลการสอน, จุดมุ่งหมายของหลักสูตร, จุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน และมีครูเพียงส่วนน้อย คือร้อยละ 5.12 ใช้เนื้อหาในหนังสือเรียนที่กระทรวงอนุมัติ

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนของครู ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์โดยประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นของครู ดังนี้

กำหนดทุกครั้ง	มีค่าเท่ากับ	3
กำหนดเป็นบางครั้ง	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่กำหนดเลย	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูเท่ากับ 2.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอน เป็นบางครั้ง

ในด้านการใช้หนังสือเรียนเป็นหลักในการสอนของครู ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์
โดยประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นของครู ดังนี้

ใช้ทุกชั่วโมง	มีค่าเท่ากับ	3
ใช้เป็นบางชั่วโมง	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่ใช้เลย	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูเท่ากับ 2.20 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 แสดงว่าครูใช้หนังสือเรียนเป็นหลักในการสอนเป็น
บางชั่วโมง

ตารางที่ 2 ลักษณะการใช้หนังสือเรียนเป็นหลักในการสอนของครู

ลักษณะการใช้หนังสือเรียน	จำนวน	ร้อยละ
รายละเอียดในหนังสือเรียนอย่างเดียว	0	0
เฉพาะหัวเรื่องในหนังสือเรียนและค้นคว้าเพิ่มเติม จากหนังสือประกอบอื่น ๆ	26	66.66
รายละเอียดทั้งเล่มและใช้หนังสืออื่นประกอบ อื่น ๆ	11	28.20
	2	5.12

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าลักษณะการใช้หนังสือเรียนเป็นหลักในการสอนของครูนั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.66 ใช้เฉพาะหัวเรื่องในหนังสือเรียนและค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือประกอบอื่น ๆ รองลงมาคือร้อยละ 28.20 ใช้รายละเอียดทั้งเล่มและใช้หนังสืออื่นประกอบ ส่วนลักษณะการใช้หนังสือเรียนที่ไม่มีครูคนใดใช้เลย คือ รายละเอียดในหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 3 ลักษณะการสอนโดยการใช้หนังสือเรียนของครู

ลักษณะการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันในชั่วโมงเรียน	0	0
มอบหมายให้นักเรียนอ่านมาล่วงหน้า	19	48.71
ให้นักเรียนอ่านภายหลังจากครูอธิบายจบแล้ว	7	17.94
ให้นักเรียนอ่านเฉพาะบางหัวข้อประกอบคำอธิบาย	8	20.51
ครูอธิบายประกอบการซักถามในหนังสือเรียน	24	61.53
อื่น ๆ	5	12.82

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่า ครูร้อยละ 61.53 ทำการสอนโดยอธิบายประกอบการซักถามในหนังสือเรียน รองลงมาคือร้อยละ 48.71 ทำการสอนโดยมอบหมายให้นักเรียนอ่านมาล่วงหน้า ครูเป็นส่วนน้อยคือร้อยละ 12.82 ใช้วิธีการสอนอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย ให้นักเรียนค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนด, ให้นักเรียนสอนกันเองในความควบคุมของครู, ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ, ใช้การอภิปราย, ให้นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันสรุป ส่วนการสอนโดยการใช้หนังสือเรียนพร้อมกันในชั่วโมงเรียน ไม่มีครูคนใดใช้ลักษณะนี้เลย

การสอนเนื้อหาต่าง ๆ ในหนังสือเรียนเล่มที่กำลังใช้อยู่ นั้น ครูสอนครบถ้วนทุกเรื่องหรือไม่ ปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 79.48 สอนครบทุกหัวข้อ ในหนังสือเรียน มีครูจำนวนน้อย คือ ร้อยละ 17.94 สอนไม่ครบทุกหัวข้อ เพราะเนื้อหาในหนังสือเรียนบางหัวข้อมีรายละเอียดมากเกินไป และบางหัวข้อย่อเกินไป เวลาเรียนน้อยเกินไป ครูจึงแก้ปัญหาด้วยการให้นักเรียนอ่านเองและทำรายงานประกอบ

เกี่ยวกับความครบถ้วนของเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรกำหนดไว้ในหนังสือเรียนที่กำลังใช้อยู่ คือ ครูร้อยละ 41.02 เห็นว่ามีไม่ครบถ้วน ครูร้อยละ 38.46 เห็นว่ามีครบถ้วน ครูส่วนน้อย คือ ร้อยละ 7.69 เห็นว่าเนื้อหาเกินหลักสูตร

ในด้านเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนและการสอนวิชาสังคมศึกษาหรือไม่ ผู้วิจัยได้ประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นของครูดังนี้

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	4
ดี	มีค่าเท่ากับ	3
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่ดีเลย	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนและการสอนเท่ากับ 2.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 แสดงว่าครูผู้สอนเห็นว่าเนื้อหาของหนังสือเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนและการสอนในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือเรียนที่กำลังใช้อยู่

เนื้อหาของหนังสือเรียนที่กำลังใช้อยู่	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาเหมาะสมอยู่แล้ว	1	2.56
เนื้อหาบางตอนมีรายละเอียดปลีกย่อยมากเกินไป	20	51.28
เนื้อหาบางเรื่องมีรายละเอียดน้อยเกินไป	21	53.84
เนื้อหาไม่สัมพันธ์กัน	17	43.58
ไม่สามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาได้	11	28.20
อื่น ๆ	2	5.12

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า ครูจำนวนร้อยละ 53.84 เห็นว่าเนื้อหาบางเรื่องมีรายละเอียดน้อยเกินไป รองลงมาคือร้อยละ 51.28 เห็นว่าเนื้อหาบางตอนมีรายละเอียดปลีกย่อยมากเกินไป ส่วนความคิดเห็นที่ว่าเนื้อหาเหมาะสมแล้วมีเพียงร้อยละ 2.56

สำหรับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดลำดับบทและหัวข้อเรื่องในหนังสือเรียน ปรากฏว่าร้อยละ 51.28 มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 48.71 เห็นว่าไม่เหมาะสม

ในด้านความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนต่อหนังสือเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่านำหนักความคิดเห็นดังนี้

พอใจมาก	มีค่าเท่ากับ	3
พอใจพอสมควร	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่ค่อยพอใจ	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนต่อหนังสือเรียนเท่ากับ 1.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 แสดงว่าครูเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติพอใจพอสมควรต่อหนังสือเรียนที่กำลังใช้อยู่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนที่ใช้เป็นหลักในการสอนนั้นมีความต่อเนื่องกับหนังสือเรียนในชั้นก่อน ๆ หรือไม่นั้น ครูส่วนมากคือร้อยละ 64.10 เห็นว่าหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาเล่มที่กำลังใช้อยู่มีความต่อเนื่องกับหนังสือเรียนในชั้นก่อน ๆ รองลงมาคือร้อยละ 23.07 มีความเห็นว่าหนังสือเรียนเล่มที่กำลังใช้อยู่ไม่มีความต่อเนื่องกับหนังสือเรียนในชั้นก่อน ๆ ครูส่วนน้อยคือร้อยละ 12.82 มีความเห็นว่าไม่ทราบ เพราะไม่ได้ศึกษามาก่อน ไม่เคยสอนในชั้นที่ต่ำกว่า ม.1

และหนังสือเรียนที่ครูใช้อยู่นั้นให้ความรู้พอที่จะเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนในการศึกษาต่อในชั้นสูงขึ้นไปอีกเพียงใด ปรากฏว่า ครูส่วนมากคือร้อยละ 64.10 มีความเห็นว่าหนังสือเรียนเล่มที่กำลังใช้อยู่นั้นให้ความรู้ปานกลางที่จะเป็นพื้นฐานแก่นักเรียนในการศึกษาชั้นที่สูงขึ้น รองลงมาคือร้อยละ 23.07 เห็นว่าหนังสือเรียนนั้นให้ความรู้มาก ครูส่วนน้อยคือร้อยละ 12.82 เห็นว่าหนังสือเรียนนั้นให้ความรู้

ตารางที่ 5 ปัญหาของครูผู้สอนที่กำลังประสมอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาของครูผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถสอนเนื้อหาครบทั้งหมดในหนังสือเรียน	13	33.33
ขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์ในสายวิชาเดียวกัน	13	33.33
ฝ่ายวิชาการให้อิสระแก่ครูสอนมากเกินไป ทำให้ขอบเขตของเนื้อหาเดียวกันไม่เท่ากัน	7	17.94
เนื้อหาในหนังสือเรียนไม่สมบูรณ์ต้องกันคว่าเพิ่มเติม	28	71.79
ขาดทักษะในการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม	7	17.94

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.79 เห็นว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนไม่สมบูรณ์ต้องกันคว่าเพิ่มเติม รองลงมาคือร้อยละ 33.33 เห็นว่าไม่สามารถสอนเนื้อหาครบทั้งหมดในหนังสือเรียน และขาดความร่วมมือจากครูอาจารย์ในสายวิชาเดียวกัน ครูส่วนน้อยคือร้อยละ 17.94 เห็นว่าฝ่ายวิชาการให้อิสระแก่ครูสอนมากเกินไป ทำให้ขอบเขตของเนื้อหาเดียวกันไม่เท่ากัน และขาดทักษะในการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแหล่งที่ครูขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาในการใช้หนังสือเรียน ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 69.23 ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูสังคมศึกษาคู่กัน รองลงมาคือร้อยละ 48.71 ขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษา และมีครูเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 5.12 ขอความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์

ตารางที่ 6 ลักษณะของหนังสือเรียนที่ครูต้องการใช้

ลักษณะของหนังสือเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เย็บเล่มคงทนถาวร	18	46.15
ปกสวย สีสะดุดตา	11	28.20
ตัวพิมพ์ชัดเจน	26	66.66
กระดาษดี	17	43.58
ภาพประกอบมีสีสันธรรมชาติ	26	66.66
มีสรุปข้อความท้ายบท	29	74.35
มีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท	30	76.29
มีภาคผนวก อภิธานศัพท์ หนังสืออ้างอิงและครุภัณฑ์	25	64.10
มีแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	19	48.71

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า ครูร้อยละ 76.92 ต้องการใช้นักเรียนที่มีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท รองลงมาคือครูร้อยละ 74.35 ต้องการให้มีสรุปข้อความท้ายบท ครูเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 28.20 ต้องการให้ปกสวยสะดุดตา

ภาค 1 ข. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนและการใช้หนังสือเรียน

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามนักเรียนทั้งหมด 400 ชุด ได้รับคืนมา 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นนักเรียนชาย 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 นักเรียนหญิง 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้หนังสือเรียนได้แสดงไว้ในตารางต่าง ๆ ดังนี้

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของหนังสือเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่านำหนักความคิดเห็น ดังนี้

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	4
ดี	มีค่าเท่ากับ	3
พอใช้	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่ดี	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 2.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีความคิดเห็นว่าหนังสือเรียนมีคุณภาพในระดับพอใช้

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อราคาของหนังสือเรียนเมื่อเทียบกับคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่านำหนักความคิดเห็นดังนี้

ราคาแพงเกินไป	มีค่าเท่ากับ	3
ราคาเหมาะสม	มีค่าเท่ากับ	2
ราคาถูกมาก	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 2.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีความคิดเห็นว่าหนังสือเรียนมีราคาเหมาะสมแล้ว

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนที่กำลังใช้อยู่ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็น ดังนี้

พอใจมาก	มีค่าเท่ากับ	4
พอใจพอสมควร	มีค่าเท่ากับ	3
ไม่ค่อยพอใจ	มีค่าเท่ากับ	2
อื่น ๆ	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 3.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีความคิดเห็นพอใจหนังสือเรียนที่ใช้พอสมควร

ในด้านลักษณะของหนังสือเรียนที่นักเรียนชอบใช้ ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 49.00 ชอบใช้หนังสือเรียนที่แยกเล่มเป็นรายวิชา และรวมเนื้อหาวิชาสายสังคมศึกษาไว้ด้วยกันเหมือนปัจจุบัน เท่า ๆ กัน ร้อยละ 2.00 ชอบในลักษณะอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย คือ ร้อยละ 2.00 เนื้อหาบางเรื่องควรมีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น

การอ่านหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนมาล่วงหน้าก่อนถึงชั่วโมงเรียนนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นดังนี้

อ่านเสมอ	มีค่าเท่ากับ	3
อ่านเป็นบางครั้ง	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่เคยอ่าน	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของค่าตอบการอ่านหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 1.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนอ่านหนังสือเรียนล่วงหน้าก่อนถึงชั่วโมงเรียนเป็นบางครั้ง และเหตุผลที่นักเรียนไม่เคยอ่านหนังสือเรียนนั้นประกอบด้วย ร้อยละ 6.7 ไม่มีเวลา ร้อยละ 2.5 ไม่สนใจ ร้อยละ 3.75 อ่านแล้วไม่เข้าใจจึงไม่ยอมอ่าน ร้อยละ 2.75 มีความคิดเห็นในลักษณะอื่น ๆ เช่น บางเรื่องมีรายละเอียดปลีกย่อยมากเกินไป, เบื่อหน่าย, ชอบให้ครู

อธิบายมากกว่าอ่านเอง, เนื้อหาน่าเบื่อ เป็นต้น

ตารางที่ 7 ความเข้าใจของนักเรียนเมื่ออ่านหนังสือเรียน

ความเข้าใจของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เข้าใจไ้หมดทันที	4	1.00
เข้าใจบางตอน	150	37.50
ต้องให้ครูอธิบายเพิ่มเติม	193	48.25
ต้องคนควาจากหนังสือเล่มอื่นประกอบ	43	10.75
อื่น ๆ	10	2.50

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 48.25 มีความเห็นว่าเมื่ออ่านหนังสือเรียนแล้วต้องให้ครูอธิบายเพิ่มเติม รองลงมาคือร้อยละ 37.5 เห็นว่าหนังสือเรียนที่อ่านนั้นเข้าใจได้เพียงบางตอน และนักเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 1.00 อ่านแล้วเข้าใจไ้หมดทันที

การใช้หนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์แบบประเมินค่าน้ำหนักคำตอบ ดังนี้

ใช้บ่อยครั้ง	มีค่าเท่ากับ	3
ใช้เป็นบางครั้ง	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่ใช้เลย	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของคำตอบในการใช้หนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 1.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนใช้หนังสืออ่านประกอบเป็นบางครั้ง ส่วนที่ไม่ใช้หนังสืออ่านประกอบเลย เพราะเหตุต่าง ๆ หลายประการ เช่น ไม่มีเวลา, ไม่มีหนังสือไม่ชอบอ่าน, เนื้อหาในหนังสือเรียนมีครบถ้วนแล้ว เป็นต้น

ตารางที่ 8 วิธีใช้หนังสือเรียนของครูที่นักเรียนชอบ

วิธีใช้หนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
มอบหมายให้อ่านก่อน	112	28.00
อ่านเมื่อครูสอนจบแล้ว	29	7.25
อ่านในชั่วโมงเรียน	47	11.75
ใช้หนังสือเรียนเป็นหลักและค้นคว้าประกอบ	212	53.00

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 53.00 ชอบให้ครูใช้หนังสือเรียนโดยใช้หนังสือเรียนเป็นหลักและค้นคว้าประกอบ รองลงมาคือร้อยละ 28.00 มอบหมายให้นักเรียนอ่านก่อน นักเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 7.25 ต้องการให้ครูใช้หนังสือเรียนโดยให้นักเรียนอ่าน เมื่อครูสอนจบแล้ว

ตารางที่ 9 ลักษณะของหนังสือเรียนที่นักเรียนชอบใช้

ลักษณะของหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
เขียนเล่มคงทนถาวร	252	63.00
ปกสวย สีสะกดตา	62	15.50
ตัวพิมพ์ชัดเจน	331	82.75
กระดาษดี	134	33.50
ภาพประกอบมีสีสันธรรมชาติ	175	43.75
มีสรุปข้อความท้ายบท	305	76.25
มีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท	153	38.25
มีภาคผนวก อธิบายศัพท์ หนังสืออ้างอิงและกรรขณี	229	57.25

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 82.75 ต้องการใช้หนังสือเรียนที่มีตัวพิมพ์ชัดเจน รองลงมาคือร้อยละ 76.25 ต้องการใช้หนังสือเรียนที่มีสรุปข้อความท้ายบท และนักเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 15.50 ต้องการให้มีปกสวย สีสะกดตา

ตารางที่ 10 สาระสำคัญของเรื่องที่นักเรียนต้องการให้มีในหนังสือเรียน

สาระสำคัญของเรื่อง	จำนวน	ร้อยละ
สรุปข้อความท้ายบท	299	74.75
กิจกรรมเสนอแนะท้ายบท	114	28.50
แบบฝึกหัดท้ายบท	217	54.25
รายชื่อหนังสือที่จะค้นคว้ารายละเอียดเพิ่มเติม	206	51.50
ภาพประกอบ	265	55.25
อื่น ๆ	19	4.75

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่าสาระสำคัญของเรื่องที่นักเรียนต้องการให้มีในหนังสือเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 74.75 ต้องการให้มีสรุปข้อความท้ายบทเรียน รองลงมาคือร้อยละ 66.25 ต้องการให้มีภาพประกอบ และนักเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 4.75 ต้องการสาระสำคัญด้านอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาบางเรื่อง ควรมีนิทานประกอบ, สอดแทรกความรู้รอบตัว, ควรเน้นเนื้อหาที่สำคัญของเรื่อง, เนื้อหาบางเรื่องไม่ควรมียละเอียดปลีกย่อยมากเกินไป

ตารางที่ 11 วิธีที่จะเรียนวิชาสังคมศึกษาให้เข้าใจได้ดี

วิธีที่จะเรียน	จำนวน	ร้อยละ
การอภิปรายหน้าชั้นเรียน	123	30.75
การทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา	262	65.50
การทำแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน	144	36.00
การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	286	71.50
อื่น ๆ	42	10.50

จากตารางที่ 11 ปรากฏว่า ตามความคิดเห็นของนักเรียน การที่จะเรียนวิชาสังคมศึกษาให้เข้าใจได้ดี คือนักเรียนร้อยละ 71.50 เห็นว่าควรใช้วิธีศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม รองลงมาคือร้อยละ 65.50 การทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา และนักเรียนส่วนน้อย คือ ร้อยละ 10.50 เห็นว่าควรใช้วิธีอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย ควรให้ครูอธิบายให้เข้าใจ, มีกิจกรรมในการเรียน, อ่านบทเรียนมาก่อนล่วงหน้า, พาไปทัศนศึกษา, การทำรายงาน, เน้นสาระของเรื่องที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

ทางด้านเนื้อหาของหนังสือเรียนที่นักเรียนส่วนมาก คือ ร้อยละ 66.00 สนใจคือเรื่องศาสนาและการดำเนินชีวิต รองลงมาคือร้อยละ 58.75 สนใจเรื่องของชนชาติไทย ร้อยละ 48.50 สนใจเรื่องการสร้างสมลักษณะวัฒนธรรมไทย และร้อยละ 41.00 สนใจเรื่องรัฐและประชาชน

ตารางที่ 12 ความเห็นของนักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนนี้เหมาะสมที่สุดแล้ว

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน	201	50.25
ช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	324	81.00
เนื้อหาที่มีความถูกต้องตามข้อเท็จจริง	82	20.50
เนื้อหาแต่ละบทมีคำอธิบายชัดเจน	96	24.00
เนื้อหาแต่ละบทมีความต่อเนื่องกันดี	96	24.00
เนื้อหาให้ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	256	64.00
อื่น ๆ	12	3.00

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 81.00 มีความเห็นว่า เนื้อหาในหนังสือเรียนนี้เหมาะสม คือช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง รองลงมาคือร้อยละ 64.00 เห็นว่าเนื้อหาให้ความรู้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 3 เห็นว่าเหมาะสมในด้านอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย ช่วยให้รู้เรื่องราวในอดีต, ช่วยให้เข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันดีขึ้น, ให้ความรู้ที่ทันสมัย

ตารางที่ 13 ความเห็นของนักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนนี้ไม่เหมาะสม

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาบางเรื่องยากเกินไป	173	43.25
เนื้อหาบางเรื่องง่ายเกินไป	19	4.75
เนื้อหาบางเรื่องมีรายละเอียดมากเกินไป	88	22.00
เนื้อหาบางเรื่องย่อเกินไปทำให้เข้าใจยาก	205	51.25
เนื้อหาบางเรื่องคลุมเคลือ	164	41.00
เนื้อหาซ้ำซากน่าเบื่อ	126	31.50
เนื้อหาไม่ให้ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	49	12.25
เนื้อหาบางตอนผิดพลาดมาก	94	23.50
เนื้อหาไม่เป็นไปตามลำดับเหตุการณ์	73	18.25
อื่น ๆ	8	2.00

จากตารางที่ 13 ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 51.25 มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาไม่เหมาะสม เนื่องจากเนื้อหาบางเรื่องย่อเกินไปทำให้เข้าใจยาก รองลงมาคือร้อยละ 43.25 เห็นว่าเนื้อหาบางเรื่องยากเกินไป นักเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ 2 เห็นว่าไม่เหมาะสมในด้านอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาและคำศัพท์บางตอนเข้าใจยาก เนื้อหาบางตอนล้าสมัย เนื้อหาบางตอนมีคำอธิบายไม่ชัดเจน

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ในหนังสือเรียนว่า
 ต่อเนื่องจากหนังสือเรียนในชั้นก่อน ๆ มากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบ
 ประเมินค่าน้ำหนักความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

มี	มีค่าเท่ากับ	3
ไม่มี	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่ทราบ	มีค่าเท่ากับ	1

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักเรียนเท่ากับ 2.75
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 แสดงว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนให้ความรู้ที่
 ต่อเนื่องจากหนังสือเรียนในชั้นก่อน ๆ

ภาค 2 ก. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสือเรียนในสาระ

1. ด้านความรู้
2. ด้านสติปัญญา
3. ด้านอุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

ข. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสือเรียนในสาระ

1. ด้านความรู้
2. ด้านสติปัญญา
3. ด้านอุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

ค. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหา
ในหนังสือเรียนในสาระ

1. ด้านความรู้
2. ด้านสติปัญญา
3. ด้านอุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลในภาคนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดค่า

คะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของ ไคเคิร์ท (Likert)¹ ดังนี้คือ

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	5
ดี	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
ควรแก้ไข	มีค่าเท่ากับ	2
ควรแก้ไขอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	1

¹John W. Best, Reserch in Education, p. 175.

และนำมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่

X = คะแนนของ Code คือ 5,4,3,2,1

ค่าเฉลี่ยที่ได้มีความหมายดังนี้

4.56	-	5.00	ดีมาก
3.56	-	4.55	ดี
2.56	-	3.55	ปานกลาง
1.56	-	2.55	ควรแก้ไข
1.00	-	1.55	ควรแก้ไขอย่างยิ่ง

หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร²

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนนแต่ละข้อ

$\sum fx^2$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกำลังสองกับความถี่ของคะแนนแต่ละข้อ

N = จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติประยุกต์สำหรับครู, หน้า 40.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

เปรียบเทียบค่า \bar{X}

ใช้สูตร¹

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left(\frac{n_1 s_1^2 + n_2 s_2^2}{n_1 + n_2 - 2}\right) \cdot \left(\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}\right)}}$$

\bar{X}_1 = มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

\bar{X}_2 = มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

s_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

s_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

การเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

โดยใช้ค่า t ของความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียน
ได้แสดงไว้ในตารางต่าง ๆ ดังนี้

¹ วิเชียร เกตุสิงห์, สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย,

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้ค่า t ของ
 ความคิดเห็นของนักเรียนและครู เกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียนในสาระความรู้

เกณฑ์	ครู			นักเรียน			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
1 เนื้อหาในหนังสือเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอนวิชา สังคมศึกษา	3.15	0.92	ปานกลาง	3.60	0.68	ดี	3.75*
2 เนื้อหาให้ความรู้และข้อเท็จจริงที่ค้นพบใหม่และทันสมัย	2.94	0.90	ปานกลาง	3.33	0.86	ปานกลาง	2.74*
3 เนื้อหาในหนังสือเรียนเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของนักเรียน	2.74	0.92	ปานกลาง	3.69	0.86	ดี	6.55*
4 เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของนักเรียน	2.84	0.69	ปานกลาง	3.26	0.87	ปานกลาง	2.93*
5 เนื้อหาให้แนวคิดครบถ้วนตามความมุ่งหมายในสายวิชาสังคมศึกษา	3.05	0.81	ปานกลาง	3.25	0.86	ปานกลาง	1.43
6 เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการด้านสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ	3.12	0.82	ปานกลาง	3.82	0.90	ดี	4.66*
7 เนื้อหาให้ความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวัน	2.92	0.72	ปานกลาง	3.47	0.89	ปานกลาง	3.71*
8 มีการเสนอเนื้อหาอย่างเป็นกลางไม่มีอคติ	3.28	0.81	ปานกลาง	3.30	0.94	ปานกลาง	0.17*
9 บทเรียนเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก	2.61	0.86	ปานกลาง	3.36	0.98	ปานกลาง	4.60*
10 จำนวนเนื้อหาแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม	2.87	0.68	ปานกลาง	3.30	0.86	ปานกลาง	3.04
11 บทเรียนแต่ละบทมีคำอธิบายและคำจำกัดความที่ถูกต้อง ตามหลักสูตรวิชา	2.53	0.92	ปานกลาง	3.19	1.04	ปานกลาง	3.79*
12 คำศัพท์และสำนวนภาษาในหนังสือเรียนถูกต้องและเหมาะสม กับระดับความรู้ของนักเรียน	2.71	0.87	ปานกลาง	3.57	0.96	ดี	5.34*

* หมายถึง ไม่ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือ $p < .05$

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้ค่า t ของความคิดเห็นของนักเรียนและครูเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียนในตำานสติปัญญา

เกณฑ์	ครู			นักเรียน			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
1 เนื้อหาในหนังสือเรียนจูงใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	3.12	0.68	ปานกลาง	3.53	0.84	ปานกลาง	3.00*
2 เนื้อหาช่วยให้สามารถแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจอย่างมีระบบ	2.76	0.61	ปานกลาง	3.46	0.82	ปานกลาง	5.22*
3 เนื้อหาช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง	2.82	0.87	ปานกลาง	3.38	0.86	ปานกลาง	3.88*
4 เนื้อหาช่วยส่งเสริมค่านิยมที่ถูกต้อง	3.20	0.86	ปานกลาง	3.43	0.80	ปานกลาง	1.70
5 เนื้อหาช่วยให้เกิดทักษะทางสังคม	3.12	0.85	ปานกลาง	3.50	0.80	ปานกลาง	2.83*
6 เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อบุคคล สังคม และชาติบ้านเมือง	3.33	0.85	ปานกลาง	3.85	0.90	ดี	3.46*
7 การเสนอเนื้อหาได้แนะวิธีและส่งเสริมให้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	3.10	0.70	ปานกลาง	3.22	1.01	ปานกลาง	0.73
8 หนังสือเรียนมีเนื้อหาและวิธีกระตุ้นความสนใจการอ่านของนักเรียน	2.56	0.77	ปานกลาง	3.14	1.05	ปานกลาง	3.39*
9 วิธีการเสนอเนื้อหาช่วยกระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าที่ต่อเนื่อง	2.71	0.67	ปานกลาง	3.17	0.89	ปานกลาง	3.12*
10 หนังสือเรียนมีบทสรุปใหญ่แก่อธิบายเพิ่มเติมที่ใ้ใจความชัดเจน	2.43	0.84	ปานกลาง	3.25	0.97	ปานกลาง	5.06*
11 หนังสือเรียนเสนอตัวอย่างให้นักเรียนเกิดภาพพจน์ที่ถูกต้อง	3.43	0.74	ปานกลาง	3.41	0.84	ปานกลาง	0.12
12 หนังสือเรียนมีคำถามที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจที่ถูกต้อง	2.64	0.83	ปานกลาง	3.38	1.01	ปานกลาง	4.42*

* หมายถึง ไม่ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือ $p < .05$

จากตารางที่ 15 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียนในสาระ
 ดานสติปัญญา ปรากฏผลในแง่ต่างๆดังต่อไปนี้

ระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ยของครู จะเห็นว่ามีความคิดเห็นดังกล่าวอยู่ในระดับ
 ปานกลางทั้งหมด

ระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ยของนักเรียน จะเห็นว่ามีความคิดเห็นดังกล่าวอยู่ใน
 ระดับปานกลาง แต่มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยในด้านเนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อ
 บุคคล สังคม และชาติบ้านเมือง อยู่ในระดับดี

เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียน จะเห็นว่าความความคิดเห็นดัง
 กล่าวโดยเฉลี่ยระหว่างครูกับนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
 เป็นส่วนใหญ่ หมายความว่า ความคิดเห็นโดยเฉลี่ยของครูต่างกับของนักเรียนอย่างแท้จริง
 ส่วนความคิดเห็นดังกล่าวโดยเฉลี่ยระหว่างครูกับนักเรียน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ .05 ในด้านต่างๆ 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาช่วยส่งเสริมค่านิยมที่ถูกต้อง, ด้าน
 การเสนอเนื้อหาใ้แนะวิธีและส่งเสริมให้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง, และด้านหนังสือ
 เรียนเสนอตัวอย่างให้นักเรียนเกิดภาพพจน์ที่ถูกต้อง

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่ามัธยเทศคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยไชค่า t ของความคิดเห็นของนักเรียนและครูเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียนในค่านอุปกรณช่วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน

เกณฑ์	ครู			นักเรียน			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
1 ชื่อเรื่องในหนังสือเรียนน่าสนใจและสื่อความหมายได้ชัดเจน	3.28	0.71	ปานกลาง	3.94	0.86	ดี	4.65*
2 มีคำนำซึ่งระบุความมุ่งหมายของผู้แต่งและวิธีใช้หนังสือเรียน	2.79	0.79	ปานกลาง	3.44	0.86	ปานกลาง	4.58*
3 มีสารบัญชิ่งแสดงหัวข้อของเนื้อหาไว้มากพอที่จะชัดเจน	3.28	0.90	ปานกลาง	3.86	0.92	ดี	3.76
4 หนังสือเรียนมีภาพประกอบชัดเจน ขนาดเหมาะสมกับหน้า หน้ากระดาษ และการใช้สายตาของนักเรียน	2.41	0.97	ควรแก้ไข	3.37	1.11	ปานกลาง	5.21*
5 ภาพประกอบมีลักษณะตามความเป็นจริง	2.10	0.87	ควรแก้ไข	2.91	1.14	ปานกลาง	4.34*
6 ภาพประกอบมีคำอธิบายชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหา	2.48	0.95	ควรแก้ไข	3.41	0.99	ปานกลาง	5.63*
7 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน	2.66	0.94	ปานกลาง	3.43	0.93	ปานกลาง	4.93*
8 ภาพประกอบมีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจำเนื้อเรื่องได้	2.74	0.83	ปานกลาง	3.49	0.97	ปานกลาง	4.70
9 หนังสือเรียนมีแผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติ ถูกต้องชัดเจน และตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน	2.33	0.82	ควรแก้ไข	3.30	1.05	ปานกลาง	5.60*
10 หนังสือเรียนมีรายการภาพ แผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติครบถ้วน	2.38	0.83	ควรแก้ไข	3.12	0.97	ปานกลาง	4.59*
11 การจัดกรรมวิธีเชิงอรรถ หนังสืออ้างอิง และอธิบายศัพท์ถูกต้อง	2.53	0.90	ควรแก้ไข	3.19	0.93	ปานกลาง	4.20
12 หนังสือเรียนมีบทสรุป กิจกรรมเสนอแนะ และคำถามท้ายบท ทุกบทเรียน	2.10	0.87	ควรแก้ไข	3.07	1.13	ปานกลาง	5.25*
13 มีกิจกรรมเสนอแนะ และคำถามท้ายบทช่วยส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักนำประโยชน์ของวิชานี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2.23	0.89	ควรแก้ไข	3.28	1.07	ปานกลาง	5.97*

* หมายถึง ไม่ยอมรับ H_0 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือ $p < .05$

จากตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียนในค่านอุปกรณ
 วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน ปรากฏผลในแง่ต่างๆดังต่อไปนี้

ระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ยของครู จะเห็นว่ามีความคิดเห็นดังกล่าวอยู่ในระดับ
 ที่ควรแก้ไขเป็นส่วนใหญ่ แต่มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยในค่านข้อเรื่องในหนังสือเรียนน่าสนใจ
 และสื่อความหมายไค้ชัดเจน, ค่านำระบุความมุ่งหมายของผู้แต่งและวิธีใช้หนังสือเรียน,
 มีสารบัญชั้แสดงหัวข้อของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจน, ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยและความ
 สนใจของนักเรียน, ภาพประกอบมีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจำเนื้อเรื่องไค้ในระดับ
 ปานกลาง

ระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ยของนักเรียน จะเห็นว่ามีความคิดเห็นดังกล่าวอยู่ใน
 ระดับปานกลาง แต่มีความคิดเห็นในค่านข้อเรื่องในหนังสือเรียนน่าสนใจและสื่อความหมาย
 ไค้ชัดเจน, มีสารบัญชั้แสดงหัวข้อของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจน ในระดับที่

เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียน จะเห็นว่าคุณภาพความคิดเห็นดังกล่าว
 โดยเฉลี่ยระหว่างครูกับนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งหมด
 หมายความว่า ความคิดเห็นโดยเฉลี่ยของครูต่างกับของนักเรียนอย่างแท้จริง